

Poznań, dnia 24 maja 2024 roku

**Informacja dotycząca możliwości zmiany kadencji organów stowarzyszenia
(POLSKIE TOWARZYSTWO CHEMICZNE)****1. Zasady określania organizacji i funkcjonowania organów w stowarzyszeniu**

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach nie przewiduje szczegółowej regulacji dotyczącej zasad powoływania i odwoływania organów stowarzyszenia. Regulacja ustawowa ma charakter ogólny, kierunkowy, zatem zasady funkcjonowania i organizację organów reguluje statut stowarzyszenia.

Zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach statut powinien określać w szczególności tryb dokonywania wyboru organów, zasady uzupełniania składu oraz kompetencje organów, sposób reprezentowania stowarzyszenia itd. Statut określa także liczebność i długość trwania kadencji. Do materii statutowej należy również określenie kadencji poszczególnych organów, a nawet rotacyjną wymianę członków zarządu. Oznacza to, że zasady powyższe, w tym powoływanie i odwoływanie organów stowarzyszenia, pozostawiono do decyzji jego członków wyrażających swoją wolę bezpośrednio lub za pośrednictwem swoich przedstawicieli (delegatów, elektorów) oraz poprzez działające w stowarzyszeniu organy przedstawicielskie. Zgodnie z treścią statutu stowarzyszenia, w tym § 23, Władzami Towarzystwa są:

- a) Walne Zgromadzenie Członków,
- b) Zarząd Główny,
- c) Prezydium Zarządu Głównego,
- d) Główna Komisja Rewizyjna,
- e) Sąd Koleżeński.

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.TEL. +48 61 852 58 54
+48 61 852 58 91E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com
ul. Wroniecka 18/1, 61-763 PoznańKRS: 0000142984
NIP: 9721002560
REGON: 639848416

www.kjh-legal.com

Kadencja władz (organów) trwa trzy lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym. Jeżeli Walne Zgromadzenie Członków nie postanowi inaczej, kadencja władz rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego bezpośrednio następującego po wyborach, ale nie później niż w okresie czterech miesięcy od daty tych wyborów. Jednocześnie wprowadzono ograniczenie możliwości wyboru Prezesa Zarządu Głównego oraz Przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej do dwóch bezpośrednio następujących po sobie kadencji. W szczególnym przypadku Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę - w głosowaniu tajnym większością 2/3 głosów - o odstąpieniu od tej reguły.

Ponadto w rozdz. VIII statutu zatytułowanym KOMISJA WYBORCZA - określono zasady powoływania (§ 44 statutu) Komisji Wyborczej Towarzystwa, jej skład oraz zakres zadań Komisji, między innymi organizacji i nadzoru nad przebiegiem wyborów, w tym rozstrzyganie wątpliwości związanych z przeprowadzanymi wyborami. Odpowiednie postanowienia w § 45 statutu odnoszą się do oddziałowych komisji wyborczych.

Na tle powyższych regulacji - ustawy Prawo o stowarzyszeniach oraz statutu Towarzystwa - sformułowane zostało zapytanie prawne o możliwość zmiany kadencji organów stowarzyszenia w trakcie realizowanego harmonogramu wyborczego obejmującego kadencję 2025-2027. Zmiana polegać ma na wydłużeniu kadencji przyszłych organów, które miałyby zostać powołane na okres 2025-2028.

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.

TEL. +48 61 852 58 54

+48 61 852 58 91

E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com

ul. Wroniecka 18/1, 61-763 Poznań

KRS: 0000142984

NIP: 9721002560

REGON: 639848416

www.kjh-legal.com

2. Kwestie formalno-prawne związane ze zmianą statutu w zakresie czasu trwania kadencji organów stowarzyszenia

Zmiana kadencji organów stowarzyszenia wymaga zmiany Statutu oraz wpisu zmian w rejestrze stowarzyszeń innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS. Wpis ma charakter konstytutywny, czyli skutek w postaci zmiany postanowień statutu nastąpi dopiero z chwilą dokonania wpisu zmiany (wydanie postanowienia przez sąd i zamieszczenie nowych danych w systemie).

Zmiana statutu wymaga podjęcia uchwały WZC. Zgodnie z treścią par. 49 Statutu w związku z treścią par. 24 pkt 2 ppk h) uchwały Walnego Zgromadzenia Członków o zmianie Statutu podejmowane są większością 2/3 głosów. Porządek obrad WZC powinien objąć następujące punkty: podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu Towarzystwa oraz podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego Statutu Towarzystwa. Ze względu na realizowane już czynności związane z procesem wyborczym do rozważenia pozostaje podjęcie uchwały o charakterze „porządkującym”, która wskazywałaby, że dotychczasowe czynności związane z wyborami nowych organów Towarzystwa na kadencję 2025-2027, w tym ustalony harmonogram wyborów, pozostają w mocy i dotyczą kadencji 2025-2028 (pod warunkiem wpisu zmiany statutu w zakresie wydłużenia kadencji organów stowarzyszenia). Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że na mocy uchwały nr 8/2023 Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Chemicznego z dnia 18.12.2023 r. dokonano wyboru członków Komisji Wyborczej, bez odwołania do kadencji. Zatem uchwała ta nie wymaga zmiany, jednak ostateczną decyzję pozostawić należy Zarządowi Głównemu o ewentualnym odniesieniu uchwały 8/2023 do nowej kadencji (po zarejestrowaniu zmiany w KRS).

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.

TEL. +48 61 852 58 54
+48 61 852 58 91

E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com
ul. Wroniecka 18/1, 61-763 Poznań

KRS: 0000142984
NIP: 9721002560
REGON: 639848416

www.kjh-legal.com

3. Zapytanie prawne

Zapytanie prawne: dopuszczalność zmiany kadencji organów (nowa kadencja 2025-2028) w trakcie realizowanego harmonogramu wyborów na kadencję 2024-2027.

Na wstępie należy podkreślić, że ani ustawa Prawo o stowarzyszeniach, ani statut Towarzystwa nie przewidują w tym zakresie żadnych regulacji, w tym nie zawierają zakazu wprowadzania przedmiotowej zmiany. Co więcej zarówno regulacja normatywna, jak i regulacja statutowa, formułują prawo członków stowarzyszenia do ustalania zasad jego funkcjonowania, w tym przyjmowania treści (także zmian) statutu. Oznacza to, że wola członków stowarzyszenia (wyrażona uchwałą) decyduje o kluczowych regułach organizacji i funkcjonowania stowarzyszenia, a do takich zaliczyć należy zasady powoływania i odwoływania członków władz (organów) jednostki, w tym ich kadencję.

Analizując propozycję zmiany statutu w zakresie zmiany kadencji organów poprzez jej wydłużenie, oraz dopuszczalność zmiany w trakcie podjętych czynności zgodnie z harmonogramem wyborczym, rozstrzygnąć należy: czy zmiana ta wpłynie na zakres praw członków stowarzyszenia, czy spowoduje naruszenie zasad jego funkcjonowania, wprowadzi dezorganizację itp.

Zwrócić należy uwagę, że:

- 1) harmonogram wyborczy ma jedynie charakter porządkujący – wprowadza kalendarz wyborczy i zakres czynności wykonywanych w danym terminie, a jego zakres regulacji odnosi się do wyborów władz na kolejną kadencję;
- 2) w wyniku projektowanej zmiany przyjęta procedura wyborcza nie ulegnie modyfikacji (na marginesie należy wskazać, że np. w uchwale o powołaniu członków Komisji Wyborczej brak jest odwołania do kadencji);

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.

TEL. +48 61 852 58 54
+48 61 852 58 91

E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com
ul. Wroniecka 18/1, 61-763 Poznań

KRS: 0000142984
NIP: 9721002560
REGON: 639848416

www.kjh-legal.com

3) proponowana zmiana kadencji organu następuje ze skutkiem pro futuro tzn. wydłużeniu ulegnie dopiero kadencja następująca po tej, w trakcie której dokonano zmiany postanowień statutu;

4) proponowana zmiana obowiązywała będzie (pod warunkiem podjęcia uchwały przez WZC i dokonanie wpisu we właściwym rejestrze KRS) nowo wybrane władze stowarzyszenia i każde kolejne, tym samym nie powoduje przedłużenia kadencji aktualnych władz a zatem nie rodzi negatywnych konsekwencji zarówno z perspektywy przyjętych zasad dokonywania wyborów, jak i z perspektywy statusu wybranych dotychczas władz.

Zmiana polegająca na wydłużeniu czasu trwania kadencji przyszłych władz nie zaburza zasady trwałości kadencji organu władzy. Jeżeli wolę zmiany wyrażą członkowie Stowarzyszenia podejmując w tym przedmiocie uchwałę pozytywną, to zmiana ta nie będzie stała także w sprzeczności z wolą członków. Zmiana ta nie skutkuje zniesieniem kadencyjności, nie narusza zasady przeprowadzania wolnych i okresowych wyborów, a okres między poszczególnymi elekcjami danego organu będą rozsądne, mimo wydłużenia kadencji (na marginesie należy wskazać, że orzecznictwo sądów, w tym Trybunału Konstytucyjnego dopuszcza nawet w szczególnych sytuacjach zmianę obowiązującej regulacji i skrócenie jak i wydłużenie kadencji urzędującego organu (!) pomimo że prawo pierwotnie w ogóle tego nie przewidywało lub też określało przesłanki skrócenia kadencji w sposób bardziej restryktywny).

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.

TEL. +48 61 852 58 54
+48 61 852 58 91

E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com
ul. Wroniecka 18/1, 61-763 Poznań

KRS: 0000142984
NIP: 9721002560
REGON: 639848416

www.kjh-legal.com

Proponowane przedłużenie kadencji organów stowarzyszenia w trakcie jej trwania można poddać ocenie z punktu widzenia proporcjonalności odpowiadając na pytanie: czy przedłużenie kadencji pozwala na osiągnięcie zamierzonych celów (uzasadnienie wprowadzenia zmiany)? Ponadto istotne jest czy podjęta uchwała jest sprzeczna ze statutem, bądź dobrymi obyczajami i czy godzi w interesy stowarzyszenia oraz czy ma na celu pokrzywdzenie członków stowarzyszenia.

Powyższe kwestie stanowić powinny przedmiot dyskusji członków Towarzystwa Chemicznego, w tym w szczególności podczas obrad WZC, na którym przewidziano podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu. Wyrażona w formie uchwały wola członków stowarzyszenia przesądzi ostatecznie o zasadności proponowanych zmian. Na marginesie należy wskazać, że treść podjętych uchwał podlega kontroli sądu rejestrowego.

prof. UAM dr hab. Katarzyna Kokocińska
radca prawny

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.

TEL. +48 61 852 58 54
+48 61 852 58 91

E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com
ul. Wroniecka 18/1, 61-763 Poznań

KRS: 0000142984
NIP: 9721002560
REGON: 639848416

www.kjh-legal.com

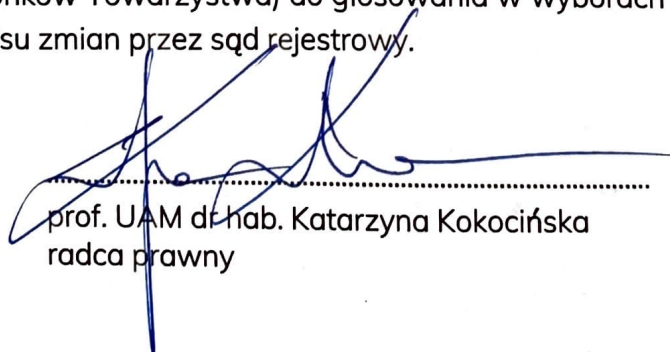
Poznań, dnia 22 czerwca 2024 roku

Informacja dotycząca obowiązku złożenia oświadczeń przez elektorów
w związku z planowaną zmianą kadencji organów stowarzyszenia
(POLSKIE TOWARZYSTWO CHEMICZNE)

W związku z planowanym na WZC Towarzystwa podjęciem uchwały w sprawie zmiany statutu w zakresie zmiany kadencji organów stowarzyszenia, poprzez jej wydłużenie w trakcie realizowanego harmonogramu wyborczego, skierowane zostało zapytanie o konieczność złożenia przez elektorów oświadczenia przed odbyciem WZC, o tym że głosować będą oni na kandydatów do organów o wydłużonej kadencji (na okres 2025-2028 a nie 2025-2027).

Przed wszystkim podkreślić należy, że zmiana kadencji organów stowarzyszenia wymaga zmiany Statutu oraz wpisu zmian w rejestrze stowarzyszeń (...) KRS. Wpis ma charakter konstytutywny, czyli skutek w postaci zmiany postanowień statutu nastąpi dopiero z chwilą dokonania wpisu zmiany (wydanie postanowienia przez sąd i zamieszczenie nowych danych w systemie). Zmiana statutu wymaga także podjęcia uchwały WZC, o której wszyscy zainteresowani (zgodnie z procedurą określoną w statucie) powinni zostać poinformowani.

W związku z powyższym składanie oświadczeń przez elektorów przed skutecznym dokonaniem zmiany statutu w zakresie czasu kadencji organów w trakcie realizowanego harmonogramu wyborów na kadencję 2024-2027, nie tylko nie ma charakteru obowiązkowego, ale budzi wątpliwość co do zasadności podjęcia takiej czynności. Wolą elektorów jest ewentualne złożenie oświadczenia o realizacji uprawnienia (jako reprezentanta członków Towarzystwa) do głosowania w wyborach na kadencję 2024-2028, po dokonaniu wpisu zmian przez sąd rejestrowy.

prof. UAM dr hab. Katarzyna Kokocińska
radca prawny

Kancelaria Radców Prawnych
Jurałowicz, Hermann i Wspólnicy sp. k.

TEL. +48 61 852 58 54

+48 61 852 58 91

E-MAIL: kancelaria@kjh-legal.com

ul. Wroniecka 18/1, 61-763 Poznań

KRS: 0000142984

NIP: 9721002560

REGON: 639848416